

ՏԱԽԱՆԻՑ

Թէւրիֆաթի խարիճիկէ մուսուլման-
լիւն, թահրիւթը խարիճիկէ մուսու-
լի սապրիւ իղլէթը Համուի պէյ Է-
ֆէնտիկէ թէվիճի պուրուսուս տուր:

—Տիւնքի կիւն չահամէթը իրան
չահը հաղթէթընին տողուգլարը
էէվմի միսուսուս ուտուղուստան, լի-
մանտա պուրուսան գարաղոյ սէֆինէյի
հիւսանուսու տոնատըլարագ 21 բարէ
թօր աթըրըլը կիպի, Պասլը ալի
թարաֆընտան սէֆարէթ խանէէէ միս-
սուս մէմուր իղլամի իլէ բէսմի թէպ-
րիւ իղլամի ուտուղուստան մէմուր
քիւրտէ իրան սէֆինի հաղթէթընի
թարաֆընտան տախի միւթ էպէրանը
թէպաս գապուլ գըլընմըլ վէ կիճէ
տախի սէֆարէթ խանէ տոնատըլարագ,
միւսայիլէյի հիւսանա պիր զիւսաֆէթ
քէշիւսէ ուտուղուստ տուր:

—Օնպէյ կիւնտէն պէրու պէլէն-
մէքտէ օլան Պուրէյ վէ վարնա թա-
րիւթի վէ վիճէնա բօստաթը ճուսմ իր-
թէսի ալապը ճէրիսաատէթէ վիսուլ
պուրուս տուր:

—Էլպիսէ վէ բէրտէ վէ եաթագ
վէ քէրէսթէ վէ քէրէսթէ վէ էմալի
աթէյ ալամագ իլին էւրօրատա ի-
նաս ուտուղուստ պիր էնգայը պիր էրմէնի
պուր քէրէ ճէրիսաատէթէ կէթիւրիւ,
թօրէսանէտէ պիր մալաղատա սաթ-
մագտա տուր: Պուր էնգայ, խալլի
սէնէյէրտէն պէրու էւրօրատան պէ-
սիւք շէնիլէրէրիւստէ, վէ պա խուսուս
թէպթըր օլէ սալիլէ կիպի թուրու-
մասը գապուլ օլան մոշէլէրտէ իսթի-
մալ ուտուղուստ տուր:

—Թուսն նէհրինին տէմիր գաբու
թէսմիէ օլուսան ճիճէթինտէ պաղը
մահէլէրինին թէսվիէսի իլէ կէմի վէ
վաթօր իլէնէնպիլի պիր հալէ գօնու-
մասը իլին թանգիմ օլուսան լայիհա,
պուր տէֆա մէնիլի խասը վիւքէլատա
թէպթըր օլուսանագ լայիհայի մէգ-
պուրէնին պաղը մատտէլէրի թատիլ
գըլընարագտան սօնրա, ինասպընն ին-
րասընա գաբար վէրիլմիլ օլուսուղու-
տան, եաղընտա ամէլիւսթա պէտ
վէ միւսպալէրէթ օլուսանագը վէ պու
իլին իլի սէնէնէ գատար խիթամիւք
գիր օլապիլէնէյի իլիտիլմիլ տիր:

—Նասըլ քի իլան իտիլմիլ իտի,
բէնէնէնպիլի կիւնիւ, Գալաթատա վա-
գըր Մէնէնմիւս Ալի բաշա խանընտա,
Գալաթատա օլուստա քէնտիլէրտէ 12
պիլն գըլմ գատար թրամիւլ հիսսէսի
պուրուսան զաթլարտան էլլի նէֆէր
գատար միւթ էպէր զաթլար թօրա-
նարագ, Ենի տիւնէա Տիւրիլթաքի
էֆէնտի թահիթը իրիսանէթինտէ օլ-
ուսուղու հալտէ պիր մէնիլ թէշթիլ ի-
տէրէք, մէղքիւր թրամիւլ իտարէսի
վէ հիսապլարը հաղթընտա միւքեա-
լէմէ իթմիլէր, վէ խալլիճէ միւքա-
քէրաթտան սօնրա, էվլիլ էմիրտէ,
պիր գօմիլիօնու միսուսուս մարիֆէ-
թիլլէ, մէղքիւր իտարէնին հիսապլա-
րընա պաղմագըլը իսթէմէլիլէ,
վէ ըույի միւքաֆագաթ կէսթէրիլմէ-
տիլիլտէ խան, ինասպ իտէն թարիլին
թուրուսուստա գատար վիւրմիլէր
տիր:

Մէղքիւր գօմիլիօնու տախի ըի-
եասէթի Ենի տիւնէա էֆէնտի տէ օլ-
ուսուղու հալտէ, վէ միւթ էլիլի միւ-
լէթէրտէ, միւթ էլիլ էպ պուրուսուս
ղու թագաթիւրտէ, օն նէֆէր ղէվաթը
միւթ էպէրէտէն միւթ էլիլ էպ պուրու-
մագտա տուր:

—Ալաթըն վիւսանէթինտէ պիր խալլի

վաղըթտան պէրու գուհուր իտալ հէ-
նուլ միւստէֆի օլմանէն հայվա խաս-
թալըլը սէպէպի իլէ օլ թարաֆտան
Եուսանիլման հայվան տէրիլ իլէ
հայվանաթ նագլի Եուսան հիւսիւմէ-
թի թարաֆընտան մէնն օլուսուղու
տուր:

—Գատարմաշատա սիւսմի խալլիսթ
իլէ Գահվէթի Բատո նամ քիմէնէթըն
տիւքքէնտըլարէն կէշէն կիւն խալլի
կիրէրէք, խալլիճէ աղճէ գալըր-
տըլարը վէ պիր շէքմէնէ տախի գօ-
թուգլարը ալթընտա օլուսուղու հալտէ,
պաղէտէ տալաշտըլարը գօ թարա-
ֆընտան կէթիւլիւպ, անսըլըն էլէթ-
լէրինէ վարըլարագ տէրտէսթ իտիւ
միլլէր վէ օրատա նիլին տալաշտըլա-
րը քէնտուլէրինտէն սիւսլ օլուսուղու
տա ճէվապ վիւթէմէթիլէրինտէն պա
ժուրնալ Պէյօղլուսն կէօնտէրիլմիլէր
տիր:

Մէրգուլ խըրսըլար հէր նէ գա-
տար ինքեարտա պուրուսուղուստ
իսէ տէ, շէքմէնէ էլլէրինտէ պուրուսուղու,
ալթըլարը աղճէլէր տախի ճիւն ճիւն
իւլէրէրինտէ գուհուր իթմիլ կիպի,
սահիպլէրի տախի կէշէնէք մալլէրին
իսպաթ իթմիլ օլուսուղուստան, ար-
թըլ ինքեարտընա պաղըլմաթըլ,
խըրսըլ քէնտիլէրի օլուսուղու անսըլ-
տըլընտան, իսթիլիլագ օլուսուղու
իւլըրէ, մէնէքմէյի ճէվաթիէն հէվալէ
գըլընմիլլար տուր:

—Մալիէն նէգարէթի, պաղը ու-
ֆագ թէֆէք մէսարիֆին թէսվիէսի
իլին, Ղալաթա սարաֆարընտան լի-
րա իլէ պիր գալ էիւլ պին ղուրու-
լուգ պաղըր աղճէ սաթըն ալթըլըն-
տան, մէրգուլ սարաֆարտան պիր
թագըլմ պուրուսան իսթիլիլագ իթմէք
իսթէնէրէք, կէշէն բէնէնէպիլի վէ
ճուսմ կիւնէթի լիւրալ 120 վէ մէն-
տիլէյի 2 Է գատար իսթիլիլագ իլլէրին-
տէն, վէ էնասպ տախի անըն էլլէրին-
նէ լիւրալ 120 տէն զիւստէնէ ալմագ
իսթէմէթիլէրինտէն, պուր քէնտիլէր
ալթըլ ու իթմէթ պէյիլէք սէքթէ վիւր-
միլ վէ նիհանէթ պուր հալլին էօնիւ
ալթըլագ իւլըրէ ճուսմ իթմէթի կիւ-
նիւ, Մալիէն նէգարէթի, հիւսիւմէթի
սէնիլէնին պուր պապտէն շիմիլիլէք պիր
էմի ու թահաթիլլուր օլմաշտըլընտան
պահալէ լիւրալնէն Էնէ Էքի ֆիլմիլագ
ալթըլագ վիւրմիլէրին պուրա միւսթիւ-
նէ էմի ու թէպիլիլ պուրուսուղուստըլ,
լիւրա էվլէթի կիպի 130 ղուրուսա տ-
լըլագ վիւրմիլէրէ պալալմիլ վէ պու-
նուս իլին Էքէր մահէլէրէ միսուսուս
տէլլալար չըլարըլմէր տուր:

—Կէշէն բէնէնէպիլի կիւնիւ թօր-
խանէ ճիւլարընտա Զուգուր ճուսմ
նամ մահէլլտէ պիր իսպա խանէսինտէ
տիւլիւն բէսմի ինրա օլուսուղու, կէլի-
նի կէօրմէք արղուսի իլէ ճիւլար գօն-
չուլարտան էլլի ալթմիլ գատարն չօ-
լուգ վէ չօնուգ ճիւլմիլ տէ խանէնին
կէնիլ սօֆաթընտա թօրընտըլար:
Մէղքիւր սօֆա հալլուսըն իւլէրինտէ
վէ եէթի արղըն էիւքաթըլիլտէ օլուս-
պուր գատար ճէօմաթըն աղըրըլընա
թէհամիլիլ իտէմէյիլ եղըլըլ, վէ
իւլէրինտէք թէքմիլ գատարն վէ չօ-
նուգ եղըլըլըլար իլէ հալլուստա տիւ-
լէլլէր: իսթիլիլարտան պիրիսի չէնտ
սաթթ սօնրա վէֆաթ իտիլպ, պէշ ալ-
թըլ գատարն զիւստէնէ եարալանըլ,
վէ օն եարալանա պիր չօնուղուս պա-
նաղըլ ղըրըլմըլ վէ տիլիլէրինտէն տէ
հէր պիրիսին պաղըլ մահալլէրի հա-
ֆիթէն ղէտէլէնմիլ օլուսուղու հալտէ
գօնչուլար եէթ իլիլպ մէղպուրիլէրի եր-
ղըլըլըլարն ալթըլընտան չըլարըլըլար
տուր:

—Կէշէնտէ իսպալիլէթի գապուլ ի-
տիլպ Ահմէտ քեամիլ պէյ թէսմիէն օ-
լուսան քէմանի Գօնսօր, պէրապէրին-
տէ Զապիթի նագըլըլ հիւսնի բաշա
հաղթէթընի պուրուսուղու հալտէ
կէշէն բէնէնէպիլի կիւնիւ, շէյիլիլ
իսպա հաղթէթընին հուղուրուս
չըլմըլ տուր:

—Մուսանտա տան Պըրուստա գա-
տար օլան չըմէնտըլէր խալլիլընն
հէր նէ գատար ամէլիլէթի իսթիլագ
պուրուս իսէ տէ, վալիս վէ սալիլէթի
տահա կէլմէթիլինտէն իլլէմէնէ պաշ-
լամմըլ տուր: Հայտար փաշա չըմէն-
տըլէր խալլիլընտան օրատա վալիս
կէօնտէրիլտի իսէ տէ, պուրուս օլաթ-
թա ուլմաթըլընտան, էւրօրատան վա-
լիս վէ լօգօմիլիլիլ կէլմէնէն պէք-
լէնմէքտէ տիր:

—Էրղըրուստան եաղըլան պիր մէք-
թուպտա օլուսուղուստ կէօրէ, պիր
Եիւլ պաշա, պիր ասքէր էօլտիւրիւպ,
Եանըլըն իլարէթի շէքիլէն գուլէնէ
ֆիւրա իտէր վէ օրատա գըլըլմէնէֆ-
սինէ սուլի գատար իտէր իսէ տէ, էօլ-
մէթիլիլտէն քէնտիլ քէնտիլիլիլ գու-
լէնին թէֆէսինտէն աշաղըլ ալթըլ թէ-
լէֆ օլմիլ տուր:

—Ալաթընտա փետըլար 26 թարի-
լի իլէ վօրտան լէվընթ Հէրըլտա
Եաղըլան պիր մէքթուպուրուս աղըլ
լէլէրի տիր:

Շուս օն կիւնէրտէ շիտէթիլի պօ-
րալար վուգու պուրուս, օլ էնաստէ
մէմէքթէթին տախիլինտէ քէսթիլլէ
գար Եաղմագտա իտի: Հալանըն պէյ-
լէնէ ֆէնա կիթմէսի, պիր թագըլմիւս-
սարաթըլ մուսիլ օլուս: շէյիլէ քի կէ-
շէն հաթթա սէքիլ նէֆէր չօպան, Օ-
լիմիւ տաղըլըն իլլէթ էյիլտէ պիր գու-
լէթէթ լիլլիլէթ իթմէթ շուրըլըլ-
լար իսէ տէ, պիլարէլէր տաղտան տիւ-
լէն գարըն ալթըլմիւս կէօմիլիլ գա-
լըլար վէ հէր նէ գատար, ճիւլար
քէօլիլլէր, մահէլլիլ մէղպուրա գօ-
չուլ մէրգուսանըլ գուրթարմաթա չա-
լըլըլար իսէ տէ, գարալար պիր թա-
րաֆ իտիլիլտէ, պիլարէլէրին նաշա-
րըլ գուհուր իտէր:

Շիտտէթի շիթմա տան պիր չօգ գօ-
նուս իլէ գուղու թէլէթ օլուս, հէ-
լէքի մահալլաթմա խասար վուգու
պուրուստըլ վէ մահալլաթըն ֆէյլ
ու պէրէքթէթ իւլըլ օլուսագըլ սէյիլէն-
մէքտէ տիր:

—ճուսմ իլլիլ էսի աղալմը, Եանի
բաղար կիլէսի, Եէհուտի միլլէթի
միւթ էպէրանընտան պաղըլ ղաթլարըն
սայ ու հիմմէթիլլէ, հասըլարըլ հէր
միլլէթ ֆուգարալընա թէվիլ օլուս
մագըլ ֆաղլիլթիլ նիլլէթի մէմու-
հէլլիլ, Արալէնտան թատընտա պիր
կիւլէլ պաղմ ղիւրմիլլէր տիր:

Միլլէթիլիլ սահիլ նուֆուղըլըլ
վէ սահիլ սէրվէթըլիլ, հիլ տէյիլ ի-
սէ պուրուստան պիլէ պիր կիւլէլ իպ-
րէթ ալմագտա տէյիլ տիր, միւթա-
գա պիլիլ իւլէթիլիլ: պիր էօլիւ
թօրաղըլ սալըլմըլ օլմալըլտուր:

—Խաթանա գըրալը մօն Ալֆօնսըն,
Մէմէքթէթիլ իմարէթին տողու-
տան տողուստա գըրալիլէթիլ իսթիլ
լիլիլ մատտէսինտէն տօլալը Պասլը Ա-
լիլին, իւլ մուսղըլմ տէվիլթիլլէրտէն
իլլալագ թալէպիլլէթիլ միլլիլմիլլար
Ալլընտան մալիլմաթա կէօրէ, պու-
քէրէ Զիւստա խալլիլէն նագըլըլ տիւք
Տըքաղ թարաֆընտան, Բարիստէ Սալ-
թանաթըլ սէնիլլէ սէֆիլիլ ուստէթլու
Ալի բաշա հաղթէթընին օլ պապտէ
լաղըլ կէշէն իլլալագ ղիւրմիլլէ

գըրալը միւսարիլլէյի գըրալիլէթի-
նի տողուստան տողուստա իմարէթի
միւսարիլլէյի հաթա թէպիլիլ իթմէսի
մատտէսի, հիլ պիր էֆէքտարը բօլի-
թիլաթա մէպիլ օլմաթըլ, միւսէր-
րէտ սէհիլէն, Եանի, պուր հալլըն ճէվ-
լէթի Ալիլէն հուգուգուստ թօրու-
սուր Եէրի օլուսուղուստ գըրալ հաղ-
րէթըլլին միւսահաղա իտէմէթիլին
տէն նէշաթ իթմիլ օլուսուղուստ վէ
հալթա պուր իլլալագըլ, սալթանա-
թըլ սէնիլլէ նէգարէն իսթանա սէֆի-
լի թայիլին օլուսան միւսիւ Գօնթիլ
տախի եաղընտա Տէրիսաատէթի միւ-
վասէլլէթինտէ շիթմէն պէնտա իտէ-
նէյիլլէ նագըլըլ միւսարիլլէյի պիլիլ-
միլ տիր:

Պուրուս իւլէրինէ, փաշայի միւսա-
րիլլէյի հաղթէթըլիլ խուսուստա մէղ-
քիւրու, Պասլը ալիլէն իլար իլլէմիլ
օլուսուղուստան, Պասլը ալիլ ճանիլլին-
տէն գըրալը միւսարիլլէյի հաղթէթըլ-
րինէ պէնտալ մէմուսինթիլլէ պէրա-
պէր, բէսմի թէպիլիլ իթմէք
իլլին, միւսարիլլէյի Ալի բաշա հաղ-
րէթըլլին Մատրիտէ աղիլմէթ իթ-
մէսի էմի պուրուսուղու վէ միւսարի-
լէյի օլ վէնէ իլլէ Մատրիտէ աղիլմէթ
իթմիլ տիր:

Խաթանա հիւսիւմէթի տախի, Տէ-
րիսաատէթի թայիլին իթմիլ սէֆիլի
միւսարիլլէյի միւսիւ Գօնթիլին սէրի-
ան օրատան հարէքթէթ վէ Տէրիսա-
տէթի աղիլմէթ իթմէսին էմի իլլէ-
միլ տիր:

—Ճանիլ միւթ սաարըլըլընտան
մագալմ վէքեալլէթիլլէյի ղարիտ
օլան թէլլէլարաթըլըն սուրէթիլ տիր:

Էնգարէ Էհալիլիլ իլլին Լաղարաթի
գարտան սէֆինէսի իլլէ մէվրուս 14,000
քիլէ գալիլիլտէն պուր տէֆա տախի
249 քիլի Ասիլմանէ 5200 գըքէ հըն-
թա տէվիլլէր թահմիլլէն Եօղլատա
օլարագ Եօլա չըլարըլըլըլ արղ օլու-
սուր:

Յի 14 չուպաթ Միւթ սաարըլըլ ճանիլ
սէնէ Գ:

Էնգարէ Էհալիլիլ իլլին Լաղարաթի
գարտան սէֆինէսի իլլէ մէվրուս 14000
քիլէ գալիլիլտէն 395 քիլի Ասիլմանէ
4807 գըքէ հընթա տէվիլլէր թահմիլ-
լէն Գայսէրիլլէն օլարագ Եօլա չըլա-
րըլըլըլ:

Յի 14 չուպաթ Միւթ սաարըլըլ ճանիլ
սէնէ Գ:

Էնգարէ Էհալիլիլ իլլին Լաղարաթի
գարտան սէֆինէսի իլլէ մէվրուս 14000
քիլէ գալիլիլտէն պուր տէֆա տախի
230 քիլի Ասիլմանէ 4807 գըքէ հըն-
թա տէվիլլէր թահմիլլէն Եօղլատա
օլարագ Եօլա չըլարըլըլըլ արղ օլու-
սուր:

Յի 14 չուպաթ Միւթ սաարըլըլ ճանիլ
սէնէ Գ:

Գահթ տան միւսապ օլան Էնգարէ
Էհալիլիլ իլլին Գարահիսար սանճաղը-
նը Գ: սէնէսի աշար մալիլտէն միւ-
րէթ թէպ ղէլիլիլտէն շիմիլիլէ գա-
ալը սէվէ ու իրալ գըլըլան ղէլա-
լիլին մըլարըլ:

Քիլի Ասիլմանէ
30,382 հընթա
14,675 չուլիլ
45,057
01,081 հընթա
46,138

Էնգարէ վէ Գատթամօնի վիլանէթ-
լէրի միւսապիլլէն մէմուսին վիլիլ-
մէք իւլըլ, ինտէն հասըլարըլընտան
վէ հիւսիւմէթի սէնիլլէ ճանիլլինտէն

միւսպայեա օրունան հայվանաթըն մըգ-տարը .

Իեանէ հասըլաթընտան սաթըն ալընա-րագ սէվզ ու իրսալ գըլընան Չիթթի հայվանաթը

Բէս
4000 Էնգարէ վիլահէթինէ
1400 Գանդըրը վէ Իսքիլիպէ

5400
4780 Էնգարէ վիլահէթինէ միրի թարաֆընտան միւսպայեա օրուն-նուպ իրսալ օրունան

40,180

Իւլք պահարտա իրսալ օրունադ իւզըն միրի թարաֆընտան Էրգըրուտա տէր-տէսթի միւսպայեա պուլունան

15,220 Էնգարէ իլին
2,200 Գանդըրը վէ հէվալիսի իլին
4000 Տամըղըրը վէ հէվալիսի իլին

Տամըղըրը վէ հէվալիսի իլին
Տամըղըրը վէ հէվալիսի իլին
Տամըղըրը վէ հէվալիսի իլին

31,600

Աւալէհիւր շըմէնտըթիւր խաթթընըն րէսմի քիւլատը

Գասապա տէմիր Եօլու գուլմանեա . սը իլէ ամէլիեաթը խիթամ պուլուն Աւալէհիւր խաթթընըն իլլէթտիրիլմէ-սինտէն տօլաեը գուհուր իտէն միւշ-քիւլաթ պէրթարաֆ օլմուշ, վէ խաթթ-թը մէգ.քիւլուն գուլմանեա վաւթթա-սըլլա իլլէթտիրիլմէսինէ գարար վէ-րիլմիշ օլտուղընտան, Նաֆիա նէզա-րէթի թարաֆընտան րէսմի քիւլ-չատընըն ինքաւը խուսուսուլու րուխ-սաթ վէրիլմիշ խոխ . Էվէլէքի րա-դար իրթէօի կիւնիւ սապահլաեըն ա-լաֆիւրանկա սաաթ Եէտիտէ Ալտըն վալիսի տէվլէթիւ Ալմէտ րասիմ բա-չա հաղըթիլէրի վէ Սարօխան մէվլա-խանէսի շէյխի րիչաա Էֆէնտի հաղ-րէթիլէրի վէ իղմիրին պէոյիւք մէմուր-լարը, վէ Նաֆիա նէզալէթի թա-րաֆընտան իրսալ օրունան սաաթթ-լու Գարաթ օտօրի Էֆէնտի, վէ տիւէ-լի Էնէպիլի իղմիր գոնսօլալարը, վէ պանդը Օսմանի վէ Ալտըն տէմիր Եօլու մէմուրլէրի վէ իղմիրտէ պուլ-լունան Ավաթիւրա ֆիլօսու գոնթր ա-միրալը իղմիրտէն թընէի մախսուսէ րաքիպ օլաքադ, տէօրթ պուլուգ սա-աթտա եանի Էօլէսէ Եարըմ սաաթ գալարադ Աւալէհիւր լաթասիճուլուն վիտուլ պուլմուշլար տըր :

Մէմուրլին վէ Էնալիի մէմէքէթ վէ մէքէթէպ շախիրտանը մուսալլիմլէրիլէ լաթասիճուլուն հաղըր պուլունմաղ-լէ, միւշար վէ միւմայիլէյհիւմ թըրէն-տէն չըգար չըգմաղ շէյխի միւմայիլէյհիւմ տուա իթմիշ, վէ հէր քէս ամին պաղ-րըլմը տըր Միւշար վէ միւմայիլէյհիւմ լաթասիճուլուն վէ սայիլէյի մուսպէնէ իթ-տիլտէն սօնրա, գուլմանեա թարա-ֆընտան 160 քիւլիլէք հաղըր պուլուն-մուշ օլան սուֆրաեա օթուրմուշլ ր, վէ թաամ Էմաաթընտա թըրէն իլէ կէլմիշ օլան Ավաթիւրա ամիրալ սէֆինէսինին մուղիգասը մարը Օսմանի իլէ թըրէն-նիւմաղ օլմուշ, վէ պուլ արալըր բա-չայի միւշարիլէյհիւմ, վէ պատէհու Գա-րաթ օտօրի Էֆէնտի իլէ Գասապա վէ Ալտըն գուլմանեալար տիրէք-թօրլարը տալիս պիրէր նուլթգ իրաա պուլունուրադ գաթը հաղըթիլէրի ֆա-տիլաշիէ տուա օգուլմուշլար տըր :

Թաամտան սօնրա հիլէթ իլինէ թը-րէնէ րաքիպէն ալաւաթը արաֆընկա սաաթ Եէտիտէ իղմիր լաթասիճուլուն մուլաւըլէթ իթմիլէր տիր :

Աւալէհիւր գասապաւը միւնպիլթ վէ մահսուլտար պիր մահէլլ օլմաղ իլէ ,

վէ հաթթա սապըգտա Ֆիլէտէթիա նաւիլա քէսպի շէօհիլէթ իթմիշ պուլ-լունմաղ իլէ, պուլ քէրրէ շըմէնտըթիւր Եարըլմաթ ֆէվզէլատէ Էհալիսինին մէմուլնիլէթիլին մուհիպ օլմուշ տուր :

Չիւնքի պուլ անէ գատար անճագ տէօրթ պէշ կիւնտէն քէմալը գահ-մէթ վէ կիւնիւլէք Եօլմուլար իղմի-րէ կէլմէքտէ Իքէն, շիմտի տէօրթ պուլուգ սաաթտա քէմալը րահաթիւ կէլէպիլէնէքէլէր տիր : իլլէթ պուլ շէ-հիր տալիս շու նիլմէթտէն միւսթէ-ֆիտ օլմաղ իլէ, շիմտի օրատան Աչա-գա գատար շըմէնտըթիւր խաթթընըն ինչասընա ինթիլաթ օլունուեօրի Չիւրա պուլ Աչագ գաղաթ սայիր մահսուլաթ-տան պաշգա Էւրօքանըն հէր թարա-ֆընտա Աչագ հալըրը կէօնտէրէն պիր մահալ տըր : Հէր հալտէ սալթանա-թը սէնիլէնին պուլ խաթթը տալիս սիւրաթլէ ինչա պուլունուրահաղընա Էմիլիլ :

1875 սէնէսի լաֆընկա ապրիլիպ-թիտաւընտա եանի րուլմի մարտ 20ին-ճի կիւնիւ գարալիսանէի ամիրէտէ քու-րասը քէշիտէ օլունաճագ րուլմէլի տէմիր Եօլու հիսալէրինի իղրամիէ (քոմէս) պիլէթլէրինին թէքմիլի 10 վէ րուլը 3 ղուրուշա վէ ղիւտաթէն Ելմընտըր հալտէ ֆիլաթմա պիրադ տահա իղրամ օլունաճագ վաւթ իլէ սա-թըլը իսթմանպուլ քէօրըրիւ պաշընտա վաղը վալիտէ Սուլթան ագաթաթը նուլմէրօ 5 մաղաղամըտա :

Գուլաա Երիւնեան

ԻԼԱՆ

ՍՍԹԼԳԻ ԷՎ ԵՕԼՃՈԻ ՄԱԼԻ

Սէնէլի 50 լիրա իճարէլի, 5 օտա-լը, մըթպալի, սարնըլ, պալիլէ թաթ-լը սու գուլուսու, թամ քեարկիր 2 սէնէլիք Եարըլմըլ, թաթրիլիսանէ քէօ-չէսինտէ Եէնի ճատտէյէ նաղիր Եիւր-ճի օղլու սօգաղընտա, 8 նուլմէրօտա կէլմէք իսթմէյէն օ քէօչէտէ գահվէ-ճի Տիգրան իլէ կէօրիւշէպիլիլէրի :

Ա.Յ.Գ.Ա.Յ.Ի.Ն

... Խմբագիր

Ներքիւնալ նամալը թաղ. խորհր-դոյն ուղղեալ ըլլալով ի 26 փետրուա-րի, պարտ անճ.ն կը համարիմը յայտ-նել ի տեղեկութիւն Աղբայնոյ, ուստի կը խնդրեմք որ բարեհաճեք յառաջի-կայ թերթիլիլէք հրատարակել լալոյն :

Մեծապատիւ Ասենապետ Թաղ. խորհր-դոյ Ս. Գ.Կ.Կ. Երիւնեան

«Ասիկա տուողը ղինը յայտնել չուղեր»

«Ասոր մէջինը (Երկաթիւղը պաթիւնտուա 11, 11, 491 թուահամարա) Ս. Գ.Կ.Կ. Երիւ-ղեոյ շինութեան յատկացեալ է, ով որ անոր մէկ ստակին խաղաղապետիլին ընէ, նա աւուր հացի կարօտ մնայ, և քան զվա-սակն վատ համարուելով, անկեց աւելի տանջանաց ու պատուհասից մէջ չարչարի իւր բոլոր կենաց մէջ» :

(Բաժնետոմսին պարագա տեղը գրուած է) «Այս երկաթիւղին Ս. Գ.Կ.Կ. Երիւղեոյ շինութեան յատկացեալ է, ով որ ասի կամ ասոր արդիւնը ուրիշ նպատակի ֆա-լիցին կամ խաղաղապետիլին մը ընէ ասոր, նա աւուր հացի կարօտ մնայ» :

Թաղ. խորհուրդոս իւր անկողմ շնոր-հակալութիւնը կը մատուցանէ անժա-նօթ նուիրատուին, և անոր բարի նը-պատալը յարգելով կ'խոստանայ հրա-պարակաւ, որ վերոյիշեալ թուահա-մարա ընդունած մէկ բաժնետոմսը, և անկէ ստացուելիք տոկոսները Երիւ-

ղեղոյս գանձարանին մէջ ի պահեստի պիտի մնան, մինչև որ Երիւղեոյս շի-նութիւնը յաջողի, և այն ատեն միայն պիտի գործածուի ի սկստա շինութեան, ուստի նոյն անժանօթ բարեբարը վըս-տահ թող լինի թէ ըստ իւր կամաց ապահովեալ է նոյն բաժնետոմսը, լի Եմք յուսով որ մեր կրօնասէր Աղբա-յինք այս բարի օրինակէն քաջալերու-ելով յօժանդակութիւն շինութեան հրկիզեալ Երիւղեոյս պիտի փափաքին նպաստել իրենց սրտէն բղխած յօժա-րակամութիւնը, և համայն թաղեց-ւոյս խորին յարգանքն ու շնորհակա-լութիւնը ընդունել :

28 փետր. 1875

Թաղ. խորհուրդաւ

Ս. Գ.Կ.Կ. Երիւ.

Ի Սամաթիա

Ատենդ.պր. Ատենպտ.

Գ. Տ.Կ. Պօղոսէն. Խ. Բուլճեան

ՍՈՆ ՀԱՎԱՏԻՍԼԵՐ

Ս.Վ.Ս.Ս.Ս. ՄԱՃԱՐ

Վիլէնա, 12 մարտ

Խմբագրութեան Խորհուրդ հաղ-րէթլէրինին մուհապթէթ ի վաթանի-Եսինտէն տօլաեը քէնտիլէրինին Խ-թալեա գըրալը իլէ օլաճագ միւլա-գաթը, Պըրէնտիլիտէ օլաճագ Եքէն, ապրիլին իպթիտաւրտա վէնէտիք տէ վուգու պուլաճագ տըր : Վէնէտիք շէհրինին ինթիլիսալը ղաղէթալարտա մէտհինի մուհիպ օլտու :

Բօմաւտան պիւրիտիլիլէրինէ կէօրէ, իթալեա սէրսըր խաղըր, իմբէրաթի-րուն պուլ Էֆքընարընտան մէմուլն օլ-մուշ տուր վէ պուլ իշ սուլճ ու ապալի-չին տէվաթընա պիր տէլիլ տիր :

Գօնթ Սնտարաի վէ սայիր իւշ գէ-վաթ, իմբէրաթ օրուն սէյեահաթըն-տա պիրլիքտէ պուլունաճագլար տըր :

ՅԻՄԱՍԱ

Բարիս, 12 մարտ

Միլլէթ մէմուլնտէ միւսիւ Պիւթէ գապիլնէթ օնաւն լրօղիւրամըն օգուտու Պունուն մալէլի, Էսքի մէպէքի իլթի-ղամտան վէ հէյեթիլի վիւքէլա, իւ-թիլալա տայիր օլան աղըրալ ալէյհին-տէ Էհալիլի վիգ. Եէտէն վէ քեաֆ-ֆէյի միւլաթտիլ ֆըրգա թարաֆտա-րանընտան իթիտալ իւզըրէ հարէքէթ-լէրինի թալէպտէն իպարէթ տիր :

Մէրքէդտէ պուլունան աղա պուլ բը-րօղրամը թահսին վէ սօլ թարաֆ սիւ-րիւթ իթմիշ տիր : Պու պապաէ գու-րաեա միւլաճաաթ օլունմալը տըր :

Գօնթ տըր վօկէ, Տէրիտաւտէթէ միւլթէվէնէն Եարըն Եօլա չըգաճագ տըր :

ԹԻԻՃՃԱՐԻՑԻ

Իվրորուլ 13 մարտ

Միւ. Ն. Օր. բամուղու 8 3 1/3

Տօլարա Էյի ճին 5 1/4

Պու կիւնքի սաթըլ 13,000 պալա

Բիւսպա գալի

ՍՍՐՍՐՖԻԻ

Լոնտա, 13 մարտ

Յ 0 65 62 1/2

Կթալիա 71 80

ԳԱԼԱԹԱ ԲԻԱՉԱՍԸ

Էսհ. Ում. Վիտրվ. 1 աղչամ քար 48 4

« մարտ 5 սապահ աղըրտը 48 8

« Էն Եիւքսէք 48 13

« Էն ալաղը 48 7

« Սաաթ 6 48 11

Իսթիլըրաղ 1883 ին ք. ք. 344

« 1885 ք. ք. 348

« 1889 298

« 1872 82 1/4

« 1873 283

Քրէտի ժէնըրալ ք. ք. 11 32

Սօսիթէթ ժէնըրալ աղսիւնարը ք. ք. 3 03

Սօսիթէթ Օթման ք. ք. 5 35

Ստամպուլ պանդաւր աղսիւնարը ք. ք. 6 34

Պանգ Գօնէրսիալ

« Վէրիսի

« Սօսիթէթ Օսթրո Թիւրք

Շըմէնտըթիւր սէհիլիլէրի 132 80

Թարաֆայ հիսալէրի 380

Քրէտի Հէլէնիկ լաղսիւնարը ք. ք. 4

Լօրիուլ մատնէի աղսիւնարը

Գուրօն սքօնթօու կէլէնէք Մը. 4

Ագէ ֆալիլի 6—7

Բէթթր կէլէնէք 7

Հէվալէսիլ 4

ԳԱՄՊԻՈ ՖԻԼԱՍՈՐ

Ինկիլիզ լիրաւը Ի-չ այ վաւթիլի

Ֆիլանթ 110 10

Ֆրանսըլ ալթ ունու 87 28

Բօլ 89 10

Գրըլից ալթ ունու 81 10

Պէհազ մէմուլից ֆարգը 101 38

Մէթալիք ֆարգը 105 35

Պաղըր 130 1/2 Եօք

Պէլիլի 103 10

Գառսիս գայմիսի գարիք 6 80

ՆԵՎԻՅԷ

Միլլէթ մէմուլնտէ միւսիւ Պիւթէ գապիլնէթ օնաւն լրօղիւրամըն օգուտու Պունուն մալէլի, Էսքի մէպէքի իլթի-ղամտան վէ հէյեթիլի վիւքէլա, իւ-թիլալա տայիր օլան աղըրալ ալէյհին-տէ Էհալիլի վիգ. Եէտէն վէ քեաֆ-ֆէյի միւլաթտիլ ֆըրգա թարաֆտա-րանընտան իթիտալ իւզըրէ հարէքէթ-լէրինի թալէպտէն իպարէթ տիր :

Մէրքէդտէ պուլունան աղա պուլ բը-րօղրամը թահսին վէ սօլ թարաֆ սիւ-րիւթ իթմիշ տիր : Պու պապաէ գու-րաեա միւլաճաաթ օլունմալը տըր :

Գօնթ տըր վօկէ, Տէրիտաւտէթէ միւլթէվէնէն Եարըն Եօլա չըգաճագ տըր :

ԹԻԻՃՃԱՐԻՑԻ

Իվրորուլ 13 մարտ

Միւ. Ն. Օր. բամուղու 8 3 1/3

Տօլարա Էյի ճին 5 1/4

Պու կիւնքի սաթըլ 13,000 պալա

Բիւսպա գալի

ՍՍՐՍՐՖԻԻ

Լոնտա, 13 մարտ

Էսհամը Ումուլի աղըրտը 45 3/8 3/4

» » գաթանուր 45 3/4

63 » 69 3/4 70

69 » 57 1/2 3/4

Պօն տիւ թրէգօր (Սէրիւ. Բ.) 81 3/4 82

1873 » 53 3/4 86

Ինկիլիզ գօնսօլտի 95 1/8

Բարիս 13 մարտ

Էսհամը Ումուլի աղըրտը 44 7 1/2

1889 296

Րուլէլի շըմէնտըթիւր սէհիլիլէրի 132 75

Ֆրանսըլ ֆօնտօու 8 0 105 42 1/2

աղբընը մէջ օվալարըն գար իլէ քեա-
միլէն էօրթիւրիւրիւնիւ պէյան իթ-
մէքտէ տիրէր : Միլանտա ալաֆըրան-
կա յունվար օն տօգուգունճու կիւնիւ
ախշամընտան երիմինճի կիւնիւ էօյ-
լէնտէն սօնրասընադաւար ալա տուր-
մագաղըն գար եաղաղընտան , էլլի
իքի սանթիմէթօ Եիւքսէքլիլնտէ
գար եղըլմըն : Վէնէտիքտէ տախի
պիր շիտտէթլի պօրա իլէ քիւլլիլէթ-
լի գար եաղընը , վէ Սալօնտա իոէ ,
Եօլլարըն գարալարտան կէշիլմէդ պիր
հալէ կիրմէսինտէն , բօսթալար թա-
թիլ իթմէյէ մէճղուր օլմուշ տուր :
Մէքըլիւր Սալօնա էյալէթ ինին պաղը
մահէլէլէրինտէ գար պիր մէթրօտան
գիլատէ օլուպ , պու սէպէպտէն պաղը
շըմէնտըթէր գաթարարը Էքսէր մա-
հալէրտէ ուղուն միւտտէթ պէքլէմէ-
յէ մէճղուր օլմուշար տըր :

—Միւթթէֆիդայի Ամէրիյա օր-
տուլարընտա միւթթախտէմ միւրալայ
Տանվեր յիլտֆօրտանմ քիմնէ , պուն-
տան աղաւմ լօնտրաեա կէլէրէք ,
1100 ինիլիլդ լիւրաը գըլմէթ ինտէ
պիր պանգնօթ ու պանգանըն պիրինէ
թէսլիմ իտէրէք , պիր չէք տէֆիթէ-
րի ալմըլ իտէ տէ , վիրտիլի պանգնօթ ,
մուխիսարէն թաղլիտ օլտուղու թէ-
պէյիւն իթմէքլէ , մէրգուլմ էօթէ
պէրի արանմաղ տա վէ պիր դուեու-
ճու տիւքեանընա կէլէրէք , ալաղը
չէք տէֆիթէրինտէն քէսիպ վէրէ-
րէք քիւլլիլէթլի միւճէվէր տաթըն
ալմագ տա իքէն , էլլինտէ պուլունտան
տէֆիթէրի տախի դըլմէթ ի օլմուրըլը
էճիլտէն տէրտէթ իտիլիպ մուհաքէ-
մէ օլունմագ տա օլտուղունու լօնտրա
ղաղէթալարը եաղըեօր :

ԱՐԻՍՏՈՏԷԼ

Խիստ հարկաւոր է այն հաղուա-
գիւտ անձանց վարույց և կենաց վրայ
տեղեկութիւն ունենալ , որ իրենց ան-
ձնն և բոլոր կեանքը մարդկային աղ-
ղը լուսաւորելու նուիրեցին . ուստի
մեր ընթերցողաց ալ հաճելի և մանա-
ւանդ օգտակար ըլլալու համարմանք ,
հարկաւոր համարեցանք Յուսոյ մէկ
քանի թիւերու մէջ ճշմարիտ փիլիսո-
փայութեան նախահօրն Արիստոտէլի
կենսագրութեան ալ տեղի նուիրել :

Արիստոտէլ Ստագիրա ըսուած փոք-
րիկ քաղաքին մէջ ծնաւ , իննսուն և
իններորդ ոչիմպիադին առաջին տա-
րին , Քրիստոսէ 384 տարի յառաջ , տը-
ղայ մը որ օր մը Յունաստանի ամե-
նէն մեծ և հռչակաւոր փիլիսոփայն ,
և թերեւ մարդկութեան ամենէն կա-
տարեալ ողին պիտի ըլլար :

Արիստոտէլի հայրը Նիկոմաքոս կը
կոչուէր . մայրն ալ որ ֆէսթիս կամ
ֆէսթիս կը օրուէր , երեւելի ընտանիքէ
մը սերած էր , Արիստոտէլ Ասիղեպի-
տիւտն ընտանիքէն էր : Սակայն ինչ
հարկ Արիստոտէլի աղղարանութեան
օգտութիւն ինն ընել , մինչդեռ նա օր
մը իւր գերազանց հանճարով աւելի
փառք և համբաւ վաստակելով իրեն
այս կամային նշանաւոր կամ անշան
ընտանիքէն սերելն առ ոչինչ պիտի
համարուէր :

Պատմութիւնն Արիստոտէլի կենաց
առաջին տարիներուն վրայ մանրա-
մասն տեղեկութիւններ չաւանդէր մեզ ,
միայն այսչափ կրնանք ըմբռնել թէ բա-
ւական դաստիարակութիւն առած էր ,
որովհետեւ Նիկոմաքոս ոչ թէ միայն
բժիշկ էր , այլ նաև դիտութեանց ալ
հմուտ և հաւանականաբար փիլիսո-
փայ այնպիսի ժամանակ մը յորում

փիլիսոփայութիւնն ամեն սեռի դի-
տութեանց մէջ ալ կը մտնէր : Նիկո-
մաքոսի համբաւն այնչափ տարածուե-
ցաւ իւր բժշկական քանի մը գրոց
պատճառաւ , որ Մակեդոնիոյ ֆիլիպ-
պոս Թագաւորին հօրը Ամինտասայ ա-
պարանքը կանչուեցաւ , և իրեւ երե-
ւելի բժիշկ հոն բարձր դիրք մ'ու-
նեցաւ . իւր ընակած ապարանքը բե-
րել տուաւ իւր ընտանիքն ալ , և ան-
ճամբ առաջիկայ կը գտնուէր իւր որ-
դուցն Արիստոտէլի աւանդուած ուս-
մանց :

Հունական է թէ Նիկոմաքոս կա-
նուիւնէն իւր զուտկը բժշկական ուս-
ման զբաղեցուց . առպարէզ մը յո-
րում ինքն այնչափ փառք և համբաւ
վաստակած էր : Արիստոտէլի գրուածոց
այլ և այլ տողերն սոյն կարծիքը՝ այ-
սինքն Արիստոտէլի բժշկութեան ալ
տեղեկի ըլլալը կը հաստատեն . և
մանաւորապէս՝ Խնդիրը անուն դիր-
քը իւր բժշկական ուսման տեղեկի ըլ-
լալուն ուղղակի և որոշ վկայութիւն է :

Մակեդոնիոյ այս ապարանքը՝ ուր
Նիկոմաքոսի որդին կը դաստիարակ-
ուէր , իսկաւ յարմար տեղի մ'էր ե-
րիտասարդ հոգւոյ մը զարգանալուն :
Հոն թէ՛ բանասիրութիւնն և թէ՛ ու-
րիշ ազատական արհեստներ կ'աւանդ-
ուէին , և իմաստուն մարդիկ հոն կը
հրաւիրուէին , որպէս զի իրենց աչա-
կերտները գիտութեանց և արհեստից
ասպարէզին մէջ միանգամայն յառա-
ջադիմեն : Այս մասին՝ Մակեդոնիոյ
թագաւորաց ունեցած մասնաւոր ճա-
շկին իրենց քաղաքականութեան հետ
համաձայն էր , որ կը թելադրէր զի-
րենք այս կերպով պաշտպան և բարե-
կամ վաստակի բանասիրութեամբ ծաղ-
կեալ Յունաստանի մէջ , որուն արդէն
կ'սպառնային և քիչ ժամանակէն ի-
րենց իշխանութեան ներքեւ ընկճելու
գիտումն ունէին , զոր վերջապէս Ա-
մինտասայ որդին ֆիլիպպոս զուլս հա-
նեց :

Փիլիպպոս՝ որ դեռ երկտասարդ իշ-
խան մ'էր , գրեթէ հասակակից Արիս-
տոտէլի , ընտանեւոր կ'ապրէր անոր
հետ , և զանկաւ իրեն բարեկամ կը
ճաննար :

Միևնոյն ժամանակները , երեւելի ըն-
տանիքէ մը սերելով ուրիշ անձ մ'երե-
ւեցաւ Մակեդոնիոյ ապարանից մէջ ,
որ երկուքէն ալ , այսինքն թէ՛ երի-
տասարդ իշխանէն և թէ՛ Արիստոտե-
լէն հասակաւոր էր : Այս անձը հայ-
լապան Դիմեաթրիոս Բ.ն էր , որ Մա-
կեդոնիոյ ապարանից մէջ երկայն ա-
տեն մեծ դեր պիտի խաղայ : Երկու
երիտասարդ բարեկամաց համար Հայ-
րասպանը նոր ընկեր մը և գրեթէ նա-
խանձարդ մ'եղաւ այս երկուքին : Բա-
ւական ատեն վերջը , Հայրասպանը
պատիւ կը համարէր և կը սիրէր ինք-
զինքն Արիստոտէլի աշակերտ անուա-
նել , գիտնալով որ գիտութեան հա-
մար ունեցած ճաշկն Արիստոտէլէն
առած էր : Հայրասպանն հաւատար-
մութեամբ իւր առ Արիստոտէլ բարե-
կամութիւնը պահեց :

Արիստոտէլ թէ՛ գիտութեամբ , թէ՛
իմացականութեամբ և թէ՛ մեծամեծ
պատիւներով կը մեծնար այս վիճ և
շրջապէս յարաբերութեանց մէջ , երբ
իւր ծնողը կորսնցնելու դժբաղդու-
թեան մէջ ինկաւ : Այն միջոցին բա-
կաւին տառն և Եօթ տարեկան էր իւր
ընտանեաց բարեկամներէն Պրօքսենոս
կոչուած մէկն իրեն խնամակալ եղաւ ,
և զինքն իւր հետ Միւսիա գաւառին
մէջ գտնուած Ատանա փոքրիկ քաղա-

քը տանելով , իւր խնամց յանձնուած
որդոյն դաստիարակութիւնը շարունա-
կել տալու հոգ տարաւ : Արիստոտէլ
ինքզինքն այնչափ երախտապարտ ցը-
ցուց իւր պատանեկութեան միջոցին
իրեն եղած խնամց , որ վերջապէս ,
Պրօքսենոսի որդեակն որդեգրելով ,
իւր Պիլիպպոս աշխիւն ալ անոր կնու-
թեան տուաւ :

Արիստոտէլ երկայն ատեն չմտց
Պրօքսենոսի խնամակալութեան ներքեւ
թէ՛ բնութեան Արիստոտէլի պարզե-
ւած բարձր կորոզութիւններէն և թէ՛
իւր խնամուած հօրը Նիկոմաքոսի իրեն
տուած դասերէն կրնանք մակաբերել
և դիւրաւ հասկնալ թէ նա տառն և
Եօթ տարեց հասակին մէջ , Միւսիայի
փոքրիկ քաղաքին վարժապետաց ձե-
ռաց ներքեւ սովորելու շատ բան չու-
նէր :

Այն ատեն Աթէնքէր միայն այն
շրջուցիչ տեսարանը՝ յորում մարդ-
կային ամենէն մեծ և զարմանալի աշ-
խատութիւնները կը ծնէին , այն մեծ
փառարանը՝ ուսկից արուեստից , գի-
տութեանց և փիլիսոփայութեան շը-
քեղութիւնն ոչ թէ միայն բոլոր Յու-
նաստան , այլ նաև ամբողջ աշխարհ
կը ճառագայթէր : Ուրեմն միայն Ա-
թէնք կրնար Պրօքսենոսի երիտասարդ
սանին դաստիարակութիւնը կատարե-
լադ որճելու և իւր ընդարձակ իմացա-
կանութիւնը զարդացնելու կարող վար-
ժապետներ ընծայել :

Կը պատմուի թէ Արիստոտէլ իւր
բարեկամներէն միոյն միջոցաւ Ապոլո-
նի պատգամ հարցուցեր է : Պատգամն
ալ սա պատասխաններ է . Աթէնք գնա ,
և սովորելու հետամուտ եղի՛ր . հոն
ընթացքդ արդիւրիւ պիտի աշխա-
տին , քան յառաջ տանելու :

Այս պատգամը , քանի մը բառով
Արիստոտէլի թէ՛ մասնաւոր ողին և
թէ՛ ուսման համար ունեցած եռան-
քը կը յայտնէ :

Վերջապէս Արիստոտէլ Աթէնք կը
մեկնի , ինչպէս ինքն ալ 'ի սրտէ կը
ցանկայր :

Այն միջոցին , ուսեալ մարդիկ , կամ
պարզապէս դիտութեանց սիրահարներ
Աթէնք կուղևորէին , միայն Պրօքսենոսի
վարդապետութիւնը լսելու համար ,
որուն փիլիսոփայական դպրոցը խիստ
հռչակեալ էր :

Պրօքսենոս , որ Սիլլաոս աշակերտն
էր , և գրաւոր բան մըլ ղողուն հա-
մար , անոր վարդապետութեան գրողն
ու շարունակողն էր , այն ատեն վաթ-
թիւնն և իւր ոճոյն բանաստեղծական
գեղեցկութիւնները գինքը «փիլիսո-
փայութեան Հիմնարկ» հռչակած էին :

Արիստոտէլ հաղիւ թէ հռչակաւոր
փիլիսոփային դասերը Քսեու ժամա-
նակ ունեցաւ իւր Աթէնք գալուն ա-
ռաջին տարին : Յիւրաք , դարձեալ
միևնոյն տարին էր , (Քրիստոսէ 367
տարի յառաջ) որ Պրօքսենոս իւր 'ի Սի-
կիլիա երկրորդ ճանապարհորդու-
թիւնն ըրաւ , ուր նոյն ատենները
կրտսերն Պիտէսիոս կը թաղաւորէր :
Պրօքսենոս երեք սարի բռնաւորին ապա-
րանք մնաց , և վերջը հալածուեցաւ :

Յիւրեօք ճեմակնայց գլխաւորին
այս երկայն բացակայութեան միջոցին ,
Արիստոտէլ Աթէնքի մէջ ինչ ըրաւ :
Այս երեք տարիներն Արիստոտէլի կե-
նաց ամենէն մթին ժամանակն է : Ճը-
ղիւ խօսելու համար , բաձարյակապէս
չենք դիտել թէ փիլիսոփայն նոյն ե-
րեք տարիներն ինչպէս անցուց :

Յունաստանի ժամանակագրաց չա-

րութիւնն ուղած չէ Արիստոտէլի այս
երեք տարեց միջոցին ինչ ընենք գրի
առնուլ : Աթէնքիս և Եղիսոս Եպի-
կուրոսի մէկ նամակին խօսքէն առնե-
լով՝ որուն վաւերականութիւնն անըն-
դունելի է , այնպէս հրատարակեցին՝
թէ Արիստոտէլ Աթէնքի մէջ անառակ
կեանք մը կ'անցունէր , և այս ալիւր
Պրօքսենոս խնամակալին գէշ դաս-
տիարակութեան պտուղն ըլլայ վերո-
յիշեալ պատմագիրը ըսած են նաև թէ
Արիստոտէլը իւր հայրենական ժա-
ռանգութիւնները վատնելով իւր ան-
հանճար գնացից պատճառաւ , թշուա-
ռութեան մէջ ինկեր և զինուոր եղեր է :

Սակայն այս վիճակին մէջ ալ Հյուս-
ջողելով իւր պարէնը ճարելու համար ,
սկսեւ Ե Աթէնքի փողոցներուն մէջ
գեղեր և անուշահոտ իւղեր ծախել ,

Վերոյիշեալ պատմաց Արիստոտէլի
համար գրած այս խօսքերուն բնաւ
հաւատք չեմք ընծայելու : Եթէ գրած
ներնուն մէջ ճշմարտութեան կէտմը
կայ՝ այն ալ աս է թէ կարելի է որ Ա-
րիստոտէլ Աթէնք գեղարանի մը մէջ
աշխատած ըլլայ քիչ մը ժամանակ , կամ
իւր Նիկոմաքոս հօրմէն քանի մը տե-
սակ գեղեր պատրաստելու արհեստն
սովորած ըլլալով , երբեմն հիւանդներ
դարմանելու պարտապաժ ըլլայ , հին
ժամանակի բժշկաց սովորութեան ին-
քէն ալ հետեւելով : Բայց եթէ եպիկու-
րոսի նամակն վաւերական ալ համար-
ուի , որուն վրայ հաստատած են վե-
րոյիշեալ երկու պատմիչներն իրենց
պատմութիւնը , «կարելի չէ , ըսած է
Քսեուի հաղիւցը երեւելի բնագէտը ,
որ այն նամակին պատճառաւ Արիստո-
տէլի փառքն աղօտանայ կամ նուազի :

8080

ԻԼԱՆ

Պէյօղլուտա Ս. Երրորդ ութիւն քի-
լիսէսի Պաղդ բաղար պարտաւոր իթ-
թիալինտէ վաղը 18 նիւմէթուլու դահ-
վէխանէտէ «Հայկայ Թուանց» իսմի
իլէ պիր շիրքէթ թէշքիլ օլունմուշ օ-
լուպ , այլաղ , աչճը , սուֆրաճը վէ կէ-
րէք ալաֆրանկա վէ կէրէք ալաթ ուր-
քա խըտմէթլէր կէօրուիւրէճէք մէհա-
րէթլի վէ թէրպիլէի վէ հէր վէճհ
իլէ էմնիլէթլի խըտմէթ ճիլէ լիւզու-
մի օլանլարըն մէղքիւր գահվէխանէյէ
միւրաճաթ իլլէմէլէրի :

ԻԼԱՆ

Տօղթօր շէլալեան էֆէնտի , Պէյ-
օղլուտա Թարլա պաշընտա վաղը 189
նիւմէթուլու խանէիլնտէ ճիւմա իլին-
լէրի սաաթ 7 տէն 9 ա դատար , խայ-
րաթ պաղմաղլըղա հիմմէթ վէ աէ-
վամ իլլէմէքտէ օլտուլու կիպի , բա-
ղար իլինլէրի տախի , քէղալիք այնի
վաղըմտա , վիդիթալը խաաթալարը
գապուլ իթմէքտէ տիր :

Էֆէնտի միւմնոյլէյի սայլը կիւն-
լէր կէօրմէք իսթէյէն զաթլար , սա-
պուշլարը սաաթ 5 է գատար խանէ-
սինտէ պուլադիլէճէքլէրի կիպի , եա-
լընըղ սաաթ 7 տէ տախի իսթանպուլ-
տա Պաղլէ գաւուսուլտա վաղը օլուպ ,
վէ իքի գաւուլու թապիլ օլունան ,
մինապեան վիլէն էֆէնտի էճըլտա-
նէսինտէ պուլտաղլար տըր :

ՍԱՀԻՊ ԱՊՁԷԹՈ

ԿԱՐԱՊԷՏ Յ. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

Գալաթտա Բէնճէմալի բաղարընտա
նումէրօ 41 իւրս իւանընտա